

Lieta C-72/24 [Keladis I]ⁱ

**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas
Reglamenta 98. panta 1. punktu**

Iesniegšanas datums:

2024. gada 30. janvāris

Iesniedzējtiesa:

Dioikitiko Protodikeio Thessalonikis (Saloniku Pirmās instances
administratīvā tiesa, Grieķija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2023. gada 30. novembris

Prasītāja:

HF

Atbildētāja:

Anexartiti Archi Dimosion Esodon (Neatkarīgā Valsts ieņēmumu
iestāde)

Pamatlietas priekšmets

Prasība atcelt paziņojumus par aplikšanu ar nodokli, kuros prasītāja tika atzīta par līdzatbildīgu noziedzīgā nodarījumā – kontrabandā, viņai par šiem noziedzīgajiem nodarījumiem tika uzrēķināti lielāki nodokļi, viņa tika atzīts par solidāri atbildīgu par visas minēto palielināto nodokļu summas samaksu un viņai solidāri ar citiem līdzatbildīgajiem tika noteikts samaksāt visu PVN (pievienotās vērtības nodokļa) summu, kas izkrāpta katrā importa deklarācijā.

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Muitas nodokļi – Pievienotās vērtības nodoklis (PVN) – Muitas vērtība – Par reālo vērtību mazākas muitas vērtības

ⁱ Šis lietas nosaukums ir izdomāts. Tas neatbilst neviena lietas dalībnieka reālajam personvārdam vai nosaukumam.

deklarēšana – PVN nodokļa bāze – Tirdzniecības vērtība – Noteikšana – Tirdzniecības vērtības noteikšanas procedūra – Tiesību subjekts, kuram jāmaksā PVN par importu

Prejudiciālie jautājumi

1. Vai statistiskās vērtības, sauktas par “robežvērtībām” (*threshold values*) – “taisnīgām cenām” (*fair prices*), kas balstās uz Eiropas Kopienu Statistikas biroja (*Eurostat*) statistikas datubāzi *COMEXT* un ir atvasinātas no Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) informātikas sistēmas (*AFIS-Anti Fraud Information System* (Krāpšanas apkarošanas informācijas sistēma)), kurā *Automated Monitoring Tool (AMT)* (Automatizētais uzraudzības rīks) ir viena no aplikācijām un atrodas valsts muitas iestāžu rīcībā ar attiecīgo elektronisko sistēmu starpniecību, atbilst prasībai par pieejamību visiem ekonomikas dalībniekiem, kā precizēts 2022. gada 9. jC-187/21, *Fawkes Kft*? Vai tajās ietvertie dati ir tikai kopsavilkuma dati Regulās Nr. 471/2009 un Nr. 113/2010 par Kopienas statistiku attiecībā uz ārējo tirdzniecību ar ārpuskopienas valstīm, kas bija spēkā attiecīgajā laika periodā, minētās definīcijas izpratnē?
2. Pēcmuotošanas pārbaudes kontekstā, kad vairs nav iespējams fiziski pārbaudīt ievestās preces, vai *COMEXT* datubāzes statistiskās vērtības, tā kā tās tiek uzskatītas par vispārpieejamām un satur ne tikai kopsavilkuma datus, valsts muitas iestādes var izmantot tikai tam, lai apstiprinātu savas pamatotās šaubas par to, ka deklarācijās norādītā vērtība tiešām ataino tirdzniecību, proti, summu, kas faktiski samaksāta vai ir maksājama par šādām precēm, vai arī nolūkā uz minētā pamata noteikt preču muitas vērtību atbilstoši alternatīvajai metodei, kas noteikta Kopienas Muitas kodeksa (Regula Nr. 2913/92) 30. panta 2. punkta c) apakšpunktā [atbilst tā dēvētajai “dedukcijas” metodei, kas minēta Savienības Muitas kodeksa (Regula Nr. 952/2013) 7[4]. panta 2. punkta c) apakšpunktā] vai, attiecīgā gadījumā, kādai citai alternatīvai metodei? Kāda ietekme uz šā jautājuma risinājumu ir fakts, ka nav iespējams konstatēt, ka identiskas vai līdzīgas preces pašlaik ir pārdošanas priekšmets Regulas (EEK) Nr. 2454/93 (īstenošanas regula) 152. panta 1. punkta izpratnē?
3. Katrā ziņā, vai minēto statistisko vērtību izmantošana konkrētu ievesto preču muitas vērtības noteikšanai, kas līdzvērtīga minimālo cenu piemērošanai, atbilst saistībām, kas izriet no Pasaules Tirdzniecības Organizācijas (PTO) starptautiskā Nolīguma par muitas vērtības noteikšanu, ko dēvē arī par Nolīgumu par 1994. gada Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību VII panta piemērošanu, kura līgumslēdzējpusē ir Eiropas Savienība, ievērojot faktu, ka minētais nolīgums konkrēti aizliedz izmantot minimālās cenas?
4. Saistībā ar iepriekšējo jautājumu: vai rezerve par labu Starptautiskā Nolīguma par 1994. gada Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību VII panta piemērošanu principiem un vispārējiem noteikumiem, kas paredzēta Kopienas Muitas kodeksa (Regula Nr. 2913/92) 31. panta 1. punktā, attiecībā uz palīgmetodi muitas vērtības noteikšanai un, korelatīvi, minimālo vērtību

piemērošanas izslēgšana, kas paredzēta tā paša panta 2. punktā [kas nav ietverts atbilstošajā Savienības Muitas kodeksa (Regula Nr. 952/2013) 74. panta 3. punkta noteikumā], tiek piemērota tikai tad, kad tiek izmantota minētā metode, vai regulē visas muitas vērtības noteikšanas alternatīvās metodes?

5. Ja tiek konstatēts, ka ieviešanas brīdī ir izmantota klasifikācijas vienkāršošana Kopienas Muitas kodeksa (Regula Nr. 2913/92) 81. panta [tagad – 177. pants Savienības Muitas kodeksā (Regula Nr. 952/2013)] izpratnē, vai ir iespējams piemērot alternatīvo metodi, kas minēta Kopienas Muitas kodeksa 30. panta 2. punkta c) apakšpunktā (Regula Nr. 2913/92) [atbilst Savienības Muitas kodeksa 70. panta 2. punkta c) apakšpunktam (Regula Nr. 952/2013)], neatkarīgi no to preču daudzveidības, kas vienā un tajā pašā deklarācijā deklarētas ar vienu un to pašu TARIC kodu un neatkarīgi no izrietošās preču, kas nepieder šim tarifu klasifikācijas kodam, fiktīvo vērtību?

6. Visbeidzot, neatkarīgi no iepriekšējiem jautājumiem: Vai Grieķijas tiesību aktu noteikumi, kas regulē, kā noteikt tiesību subjektus, kuriem pie preču ieviešanas jāmaksā PVN, ir pietiekami skaidri, atbilstoši Eiropas tiesību prasībām, tajā daļā, kurā par nodokļa maksātāju apzīmē “ievesto preču tā dēvēto importētāju”?

Atbilstošās Savienības tiesību normas un Tiesas judikatūra

Padomes Lēmums 87/369/EEK (1987. gada 7. aprīlis) par noslēgto Starptautisko konvenciju par preču aprakstīšanas un kodēšanas harmonizēto sistēmu un tās grozījumu protokolu (OV 1987, L 198, 1. lpp.)

Padomes Regula (EEK) Nr. 2658/87 (1987. gada 23. jūlijs) par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu (OV 1987, L 256, 1. lpp.): 3. panta 1. punkts un I pielikums

Padomes Regula (EEK) Nr. 2913/92 (1992. gada 12. oktobris) par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (OV 1992, L 302, 1. lpp.): sestais apsvēruma, 4. panta 10. punkts, 29. panta 1. punkts, 30., 31., 59., 62., 63., 68., 74., 78., 79., 81., 201., 213. pants, 220. panta 2. punkts, 221. panta 3. un 4. punkts (turpmāk tekstā – “KMK”)

Komisijas Regula (EEK) Nr. 2454/93 (1993. gada 2. jūlijs), ar ko nosaka īstenošanas noteikumus Padomes Regulai (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (OV 1993, L 253, 1. lpp.): 19. panta 1. punkts, 142. panta 1. punkts, 150., 151., 152., 181.a pants

Padomes Lēmums 94/800/EK (1994. gada 22. decembris), par daudzpusējo sarunu Urugvajai kārtā (no 1986. gada līdz 1994. gadam) panākto nolīgumu slēgšanu Eiropas Kopienas vārdā jautājumos, kas ir tās kompetencē (OV 1994, L 336, 1. lpp.), uz kura pamata Eiropas Kopiena noslēdza arī “Nolīgumu par 1994. gada

Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību VII panta piemērošanu no 1994. gada” (OV 1994, L 336, 119. lpp.)

Padomes Regula (EK) Nr. 515/97 (1997. gada 13. marts) par dalībvalstu pārvaldes iestāžu savstarpēju palīdzību un šo iestāžu un Komisijas sadarbību, lai nodrošinātu muitas un lauksaimniecības tiesību aktu pareizu piemērošanu (OV 1997, L 82, 1. lpp.): 23. un 24. pants

Padomes Direktīva 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV 2006, L 347, 1. lpp.): 43. un 44. apsvēruma, 2. panta 1. punkts, 30., 70., 85., 201. un 211. pants

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 471/2009 (2009. gada 6. maijs) par Kopienas statistiku attiecībā uz ārējo tirdzniecību ar ārpuskopienas valstīm un par Padomes Regulas (EK) Nr. 1172/95 atcelšanu (OV 2009, L 152, 23. lpp.): 3. panta 1. punkts, 4. panta 1. punkts, 5. panta 1. punkts, 6. pants un 8. pants

Komisijas Regula (ES) Nr. 113/2010 (2010. gada 9. februāris), ar ko attiecībā uz tirdzniecības aptvērumu, datu definīciju, statistikas apkopošanu par tirdzniecību uzņēmumu raksturlielumu dalījumā un faktūras valūtas dalījumā un īpašām precēm vai pārvietojumiem īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 471/2009 par Kopienas statistiku attiecībā uz ārējo tirdzniecību ar ārpuskopienas valstīm (OV 2010, L 37, 1. lpp.): 4. panta 1. un 2. punkts

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 952/2013 (2013. gada 9. oktobris), ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (pārstrādāta versija) (OV 2013, L 269, 1. lpp.): 71., 72., 74., 177. pants (turpmāk tekstā – “SMK”)

Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2015/2447 (2015. gada 24. novembris), ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu konkrētus noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (OV 2015, L 343, 558. lpp.): 222. pants

Tiesas spriedumi: 2008. gada 28. februāris, *Carboni e derivati* (C-263/06, EU:C:2008:128); 2010. gada 29. jūlijs, *Pakora Pluss* (C-248/09, EU:C:2010:457); 2013. gada 12. decembris, *Christodoulou u.c.* (C-116/12, EU:C:2013:825); 2016. gada 16. jūnijs, *EURO 2004. Hungary* (C-291/15, EU:C:2016:455); 2017. gada 9. marts, *GE Healthcare* (C-173/15, EU:C:2017:195); 2017. gada 9. novembris, *LS Customs Services* (C-46/16, EU:C:2017:839); 2017. gada 20. decembris, *Hamamatsu Photonics Deutschland* (C-529/16, EU:C:2017:984); 2019. gada 20. jūnijs, *Oribalt Rīga* (C-1/18, EU:C:2019:519); 2019. gada 10. jūlijs, *Federal Express Corporation Deutsche Niederlassung* (C-26/18, EU:C:2019:579); 2019. gada 19. decembris, *Amoena* (C-677/18, EU:C:2019:1142); 2020. gada 18. jūnijs, *Hydro Energo* (C-340/19, EU:C:2020:488); 2020. gada 9. jūlijs, *Direktor na Teritorialna direktsiya Yugozapadna Agentsiya «Mitnitsi»* (C-76/19, EU:C:2020:543); 2020. gada 19. novembris, *5th AVENUE* (C-775/19, EU:C:2020:948); 2021. gada 3. marts, *Hauptzollamt Münster* (PVN rašanās vieta) (C-7/20, EU:C:2021:161); 2021. gada

22. aprīlis, *Lifosa* (C-75/20, EU:C:2021:320); 2022. gada 8. marts, Komisija/Ārvienotā Karaliste (*Ar pārāk zemu novērtējumu saistītas krāpšanas apkarošana*) (C-213/19, EU:C:2022:167); 2022. gada 12. maijs, U. I. (Netiešs pārstāvis muitā) (C-714/20, EU:C:2022:374); 2022. gada 9. jūnijs, *Baltic Master* (C-599/20, EU:C:2022:457), un 2022. gada 9. jūnijs, *FAWKES* (C-187/21, EU:C:2022:458).

Atbilstošās valsts tiesību normas

Nomos 2859/2000, Kyrosi Kodika Forou Prostithemenis Axios (FEK A' 248/7.11.2000) [Likums Nr. 2859/2000 par Pievienotās vērtības nodokļa kodeksa īstenošanu (Grieķijas *Oficiālais Vēstnesis* A`248/7.11.2000.)]:

1. pants, 2. panta 1. punkts, 20. panta 1. punkts.

35. panta 3. punkts: “Preču ieviešanas gadījumā nodokļa maksātājs ir ievesto preču tā dēvētais importētājs, atbilstoši tiesību aktu muitas jomā noteikumiem.”

Nomos 2960/2001, Ethnikos teloneiakos kodikas (FEK A' 265/22.11.2001) [Likums Nr. 2960/2001 par Valsts Muitas kodeksu (Grieķijas *Oficiālais Vēstnesis* A` 265/22.11.2001.)]:

1. panta 1. punkts, 28. panta 1. un 2. punkts.

29. panta 6. punkts: “Muitas parāda parādnieks ir deklarētājs, persona, kuras vārdā tika iesniegta akcīzes un citu nodokļu deklarācija, kā arī jebkura cita persona, attiecībā pret kuru parāds ir radies saskaņā ar tiesību aktu muitas jomā noteikumiem [..].”

31. pants, 33. panta 1. punkts, 142. pants

150. pants: “1. Tiem, kuri jebkādā veidā piedalās muitas pārkāpumā šā kodeksa 142. panta 2. punkta izpratnē, un atkarībā no katra līdzdalības pakāpes, neatkarīgi no krimināllietas ierosināšanas pret šīm personām, saskaņā ar šā kodeksa 152., 155. un nākamajiem pantiem katram personīgi un visiem kopā solidāri tiek noteikts lielāks nodoklis apmērā, kas var variēt no trīskārša līdz pieckāršam muitas nodoklim, kas piemērojams izstrādājumam, attiecībā uz kuru izdarīts pārkāpums, visiem līdzatbildīgajiem. Šajā nolūkā muitas nodokļus aprēķina atbilstoši Kopienas Muitas kodeksa noteikumiem un attiecīgajiem valstu noteikumiem, kas regulē muitas parāda rašanos. Ja ir deklarēta par reālo vērtību mazāka vērtība [..], nodokļa bāzi minētajam palielinātajam nodoklim veido starpība starp muitas nodokļiem, kas izriet no atmuitošanas brīdī iegūtās vērtības, un tekošo tirgus vērtību. Gadījumā, kad nodokļu un citu nodevu par kontrabandas precēm trīskāršā summa ir mazāka nekā tūkstoš piecsimt (1500,00) *euro*, sodu nosaka vienādu ar šo summu ražojumiem, par ko jāmaksā akcīzes nodoklis, un pusi no minētās summas pārējiem ražojumiem [..]. Nodokļi, nodevas un citi maksājumi, kas nav samaksāti, kaut arī likumīgi ir radies muitas parāds, var tikt

uzlikti atsevišķi ar pamatotu paziņojumu par aplikšanu ar nodokli. [...] 5. Izdotais paziņojums par aplikšanu ar nodokli ir neatkarīgs no paralēlā kriminālprocesa norises un no sprieduma krimināllietā, kas tiks taisīts.”

155. pants

Īss pamatlietas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 1 Prasītāja ir apgērbu uzņēmuma īpašnieks un savas komercdarbības ietvaros no kāda apgērbu importētāja iegādājās no Turcijas ievestus apgērbus.
- 2 Konkrētais importētājs 2014. gadā bija nodibinājis individuālu vairumtirdzniecības uzņēmumu, kurā tirgot apgērba gabalus, ar biroju Salonikos. Līdz 2016. gada beigām uzņēmums bija iesniedzis simtiem importa muitas deklarāciju par precēm, kuru norādītā vērtība bija vienāda ar aptuveni 6 000 000,00 EUR. 2016. gadā pēc kādas sūdzības, ka ievestajiem izstrādājumiem tiek norādīta pārāk zema vērtība, muitas dienests veica uzņēmumā grāmatvedības pārbaudi.
- 3 Grāmatvedības pārbaude atklāja pārkāpumus uzņēmuma darbībā un tā veiktajos importēšanas darījumos. Cita starpā izrādījās, ka domājamais importētājs bija kāda cita apgērbu tirgotāja darbinieks. Turklāt materiālajai pārbaudei pakļautās preces bija kvantitatīvi vienādas ar katrā ieviešanas deklarācijā norādītajām precēm, bet atšķīrās kvalitātes, sastāva, izmēru un dizaina ziņā, kā arī atšķīrās to vērtība, kas neatspoguļojās deklarācijām pievienotajos ieviešanas rēķinos, un deklarētās vērtības, revidentu ieskatā, bija acīmredzami zemākas par faktiskajām.
- 4 Pēc pārbaudes muitas dienests secināja, ka uzņēmums atradās importētāja īpašumā tikai nomināli, savukārt īstais operators bija iepriekš minētais apgērbu tirgotājs. Pārbaudes iestāžu ieskatā, kontrabandas shēma darbojās šādi: no Turcijas apgērbu importēšanā ieinteresētie uzņēmēji sākumā devās uz šo valsti un nodibināja kontaktus ar piegādātājiem, kuriem samaksāja skaidrā naudā. Vienošanās paredzēja, ka pārdevējs neeksportēs preces tieši, bet preces tiks nodotas kādai pārvadājumu sabiedrībai, kas nogādās preces Grieķijā. Preces tika iepakotas tādējādi, lai maldinātu Grieķijas muitas iestādes par to kvalitāti un to vērtību. Preču atmuitošanai tika izdots citas Turcijas sabiedrības rēķins, ar neprecīzām (samazinātām) vērtībām, kas ietvēra visas preces un norādīja uzņēmumu kā pircēju. Konkrētajā rēķinā bija vispārīgi norādītas preces, un norādītās vērtības bija krietni zemākas par tām, ko Grieķijas uzņēmēji bija reāli samaksājuši faktiskajiem Turcijas piegādātājiem.
- 5 Pēc atmuitošanas cita pārvadājumu sabiedrība nogādāja preces faktiskajiem pircējiem visā Grieķijā. Atlīdzību par pārvadājumu no Turcijas maksāja galīgie saņēmēji skaidrā naudā un neizdodot nodokļu rēķinu, savukārt sabiedrības izdotajam rēķinam atbilstošais PVN arī tika maksāts skaidrā naudā. Rēķinos norādītās vērtības pārdošanai iekšējā tirgū bija tikai nedaudz augstākas par ieviešanas brīdī deklarētajām, savukārt lielākajā daļā rēķinu norādītie daudzumi

bija neprecīzi, jo lielākā daļa saņēmēju nevēlējās, lai rēķinos atspoguļotos faktiski saņemtie daudzumi.

- 6 Nodokļu un citu maksājumu, ko par gandrīz visiem ievadumiem uzņēmums nokrāpis, kopsummu kompetentais Saloniku muitas dienests novērtēja 6 211 300,19 EUR apmērā.
- 7 It īpaši, tika konstatēts, ka prasītāja kopā ar citiem galvenajiem importētāja uzņēmuma biedriem ir ar nodomu 2014. gadā pasūtījusi, iegādājusies, ievedusi un saņēmusi preces ar samazinātu vērtību, kas tika ievestas ar deviņām ievēšanas deklarācijām, kurām bija pievienoti preču vērtības ziņā neprecīzi rēķini. Prasītāja atzina šādu darījumu veikšanu ar importētāja uzņēmumu, taču noliedza, ka precēm rēķinos būtu samazināta vērtība, un apstrīdēja veidu, kādā tika aprēķināta preču muitas vērtība.
- 8 Tomēr muitas dienests uzskatīja, ka visas kontrabandā iesaistītās personas un arī prasītāja kā preču galīgā saņēmēja-pircēja ir rīkojušās ar kopīgu nodomu izdarīt noziedzīgu nodarījumu – kontrabandu, ko veido preču vērtības samazināšana ievēšanas brīdī un šādu patēriņam paredzētu preču paturēšana.
- 9 Pēc tam tika izdoti prasītājas apstrīdētie paziņojumi par aplikšanu ar nodokli, saskaņā ar kuriem atbildību par noziedzīgu nodarījumu – kontrabandu uzlika, pirmkārt, prasītājai kā katrā deklarācijā norādīto preču galīgajam saņēmējam un faktiskajam importētājam, un, otrkārt, ar uzņēmuma darbību saistītajām personām. Tika uzskatīts, ka tās ir darbojušās pēc savstarpējas vienošanās ar nolūku atņemt Grieķijas valstij nodokļu ieņēmumus, kas iekasējami par precēm, ko ievē no ārzemēm, tādējādi nokrāpjot attiecīgā PVN samaksu un saņemot attiecīgu tiešu ekonomisku labumu.
- 10 Pamatojoties uz izklāstīto, tika atkārtoti novērtēta katrā deklarācijā norādīto preču vērtība un tika aprēķināta nokrāptā PVN summa par katru importētāju un katru deklarāciju, ko noteica maksāt solidāri visiem līdzatbildīgajiem, un vienlaikus tika noteikti lielāki nodokļi apmērā, kas vienāds ar trīskāršu nokrāptā PVN summu.
- 11 Jāņem vērā, ka pēc pārsūdzības iesniegšanas prasītāja 2021. gadā ar galīgu spriedumu tika attaisnots par noziedzīgu nodarījumu – kontrabandu.

Pamatlietas pušu galvenie argumenti

- 12 Pirmkārt, prasītāja noliedz jebkādu iesaisti domājamajā kontrabandā un apgalvo, ka trūkstot vērtības samazināšanas elementa, savukārt atbildētāja prasa noraidīt pretējās puses argumentus kā nepamatotus un nepierādītus.
- 13 Prasītāja turklāt apgalvo, ka iesniedzējtiesai esot saistošs viņa galīgais attaisnojums par noziedzīgu nodarījumu – kontrabandu. Savukārt atbildētāja apgalvo, ka minētā galīgā attaisnojošā sprieduma saistošā ietekme attiecoties tikai uz jautājumu par kontrabandu un ar to saistītajiem pieliecinātajiem nodokļiem,

nevis uz daļu, kas atbilst PVN un ir piemērojama konkrētajās deklarācijās deklarētajām precēm.

- 14 Turklāt prasītāja apgalvo, ka muitas dienests esot kļūdaini jau pēc muitas noteicis konkrēto preču muitas vērtību. Tā kā katrā deklarācijā preces esot bijušas atšķirīgas (ar atšķirīgu TARIC), prasītāja apgalvo, ka muitas dienests no kodien, ko importētājs deklarējis klasifikācijas vienkāršošanas procedūrā, esot nelikumīgi ņēmis vērā preču vērtību ar to TARIC kodu, kuram noteikta visaugstākā ievadmuitas likme. Turklāt viņa apgalvo, ka vienkāršošanas procedūra esot ievērota tikai nedaudzos gadījumos.
- 15 Turklāt, prasītājas ieskatā, muitas dienests esot kļūdaini ņēmis vērā to izstrādājumu cenu, kas pārstāvēja lielāko apjomu deklarācijā, vai cenu, par kuru izstrādājumi tajā pašā laikposmā tika pārdoti. Turklāt viņš arī apgalvoja, ka esot ņemtas vērā tādu preču cenas, kas nav saistītas ar konkrētajās deklarācijās norādītajām ievestajām precēm un ko viņš pats netirgoja.
- 16 Papildus tam prasītāja apgalvo, ka metode “taisnīgas cenas” – “robežvērtības” (*threshold values*), kas balstīta uz datiem, kas izgūti no *AFIS* un *AMT* informātikas datubāzes un Kopienų sistēmas, neietilpstot nevienā no metodēm, kas SMK obligāti uzskaitītas muitas vērtības aprēķināšanai, tā esot patvaļīga un tāpēc neesot tikusi likumīgi izmantota. Šādu cenu izmantošana varētu notikt tikai, lai apstiprinātu deklarētas vērtības apstrīdējumu, nevis, lai noteiktu muitas vērtību.
- 17 It īpaši, uz prasītājas apgalvojumu pamata konkrēto deklarāciju iesniegšanas brīdī (2014. gadā) izmantotās “taisnīgās cenas” nebūtu bijušas nemaz piemērojamas. Pat ja tiktu uzskatīts par likumīgu izmantot šādas cenas muitas vērtības noteikšanai, izstrādājumu ar tarifu kodu, kuram ir visaugstākā ievadmuitas likme, cenas būtu tikušas nelikumīgi izmantotas šajā lietā attiecībā uz konkrētajās deklarācijās ietverto ievesto izstrādājumu kopumu. Turklāt, tas būtu izraisījis lielas viena un tā paša izstrādājuma cenas svārstības dažādās deklarācijās.
- 18 Tā rezultātā, prasītājas ieskatā, no vienas puses, šajā gadījumā muitas vērtība neesot tikusi likumīgi noteikta uz TARIC kodu pamata un, no otras puses, jebkurā gadījumā, neesot tikuši minēti konkrēti iemesli, kāpēc nav izmantota tirgus vērtība un citas alternatīvas metodes, nedz arī attiecībā uz preču muitas vērtības aprēķināšanas metodi ieviešanas brīdī.
- 19 Atbildētājas ieskatā, klasifikācijas vienkāršošana esot tikusi piemērota vispārēji visām konkrētajām deklarācijām. Turklāt tā apgalvo, ka muitas vērtības noteikšana neesot tikusi veikta patvaļīgi, bet gan, balstoties uz vienības cenas metodi, kas piemērota saskaņā ar minimālo tarifu, kura pamatā ir 50 % no taisnīgās cenas par kilogramu preces (nevis par katru priekšmetu atsevišķi), kas iegūts no *AMT* datorizētās sistēmas caur *AFIS MAB*.
- 20 Turklāt atbildētāja uzskata, ka klasifikācijas vienkāršošanas piemērošana neliedz iespēju izmantot agrāko muitas vērtības noteikšanas metodi. Iemesls šīs metodes izmantošanai esot tāds, ka šajā lietā neesot bijis iespējams piemērot identisku vai

līdzīgu ražojumu tirgus vērtības metodi, pirmkārt, tāpēc, ka katrs ražojums attiecīgajos rēķinos bija aprakstīts neprecīzi, un, otrkārt, tāpēc, ka bija neiespējami materiāli tos pārbaudīt, jo tie nebija aizturēti. Tomēr, pat ja šī metode būtu bijusi piemērojama, tā būtu izraisījusi augstākas vērtības noteikšanu. Ciktāl attiecas uz stiprajām nesakritībām starp dažādām deklarācijām par viena un tā paša ražojuma cenu, atbildētāja apgalvo, ka tam iemesls esot, no vienas puses, tas, ka aplēstā muitas vērtība esot rēķināta par katru atsevišķu priekšmetu, nevis par kilogramu, kā robežvērtības gadījumā, un, no otras puses, tarifu postenis, kurā preces klasificētas kopā, būdamas uzskatītas par vienotu izstrādājumu.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 21 Iesniedzējtiesa ievadam uzskata, ka, kaut arī tai nav saistošs minētais attaisnojošais spriedums attiecībā uz ieviešanas brīdī zaudētā PVN attiecināšanu uz prasītāju, tai tomēr, ievērojot nevainīguma prezumpciju, tas ir jāņem vērā izvirzītā argumenta gaismā, atbilstīgi kuram viņš neesot zinājis, ka konkrētajām precēm deklarācijās norādītas par reālajām zemākas cenas.
- 22 Turklāt iesniedzējtiesa uzskata, ka muitas iestāžu veiktai pārbaudei par vērtības samazināšanas likumību esot pamatoti jānotiek pirms izvērtējuma par to, vai prasītāja zināja vai nezināja par vērtības samazināšanu. Jautājums patiešām ir par apgalvotā pārkāpuma objektīvo raksturu, kas attiecas uz konstatējumu, vai faktiski saskaņotā un samaksātā cena, uz kuras pamata aprēķina nodokļus un citas nodevas, šajā lietā būtu augstāka par to, kas deklarēta un norādīta atmuitošanas brīdī iesniegtajos rēķinos. Iesniedzējtiesa tāpat koncentrējas uz tā prasības pamata, kurš attiecas uz muitas dienesta veiktu kļūdainu muitas vērtības noteikšanu, pamatotības pārbaudi.
- 23 Pamatojoties uz Eiropas muitas tiesību normām, kas regulē jautājumu par muitas vērtības noteikšanas procedūru, Tiesas esošo judikatūru ievesto preču muitas vērtības aprēķina jomā, ievērojot iespēju izmantot “statistiskās vērtības”, bet arī atbilstošos KMK (tagad SMK) noteikumus plašākā starptautisko tiesību un attiecīgo Savienības saistību kontekstā, iesniedzējtiesa uzskata, ka “statistisko vērtību izmantošana, nošakot “taisnīgas cenas” un “robežvērtības” (*threshold values*), nav neparasta. Šādas izmantošanas nolūks ir palīdzēt kompetentajām muitas iestādēm, pirmkārt, konstatēt krāpšanas un nodokļu un nodevu nokrāpšanas gadījumus par ievadumiem, deklarējot par reālo mazāku vērtību, un, otrkārt, papildus, noteikt ievesto preču muitas vērtību.
- 24 Papildus valstu statistikas datubāzēm pastāv arī Eiropas analogi, kā Muitas informācijas sistēma no Regulas Nr. 515/97 un COMEXT (ko pārvalda Eurostat), kura dati tiek nosūtīti uz Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (OLAF) Krāpšanas apkarošanas informācijas sistēmu (AFIS-Anti Fraud Information System), kuras viena no aplikācijām ir Automated Monitoring Tool (Automatizētais uzraudzības rīks, AMT).

- 25 Valsts muitas iestādēm ir pieeja minētajiem datiem caur savām informātikas sistēmām, savukārt nav ziņu, ka šāda iespēja būtu piešķirta visiem ekonomikas dalībniekiem. Turklāt Regulās Nr. 471/2009, Nr. 1172/1995 un Nr. 113/2010 regulētās datubāzes principā satur kopsavilkuma datus, neņemot vērā ražojumu specifiskās īpašības un pārdoto apjomu tirdzniecības līmeni, kaut arī statistiskās vērtības noteikšana ir pakļauta konkrētai atrunai par labu Nolīgumā par Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību VII panta piemērošanu (PTO Nolīgums par muitas vērtības noteikšanu) noteikto vispārējo principu, kas izslēdz patvaļīgas vai fiktīvas vērtības, piemērošanai.
- 26 Ievērojot izklāstīto, iesniedzējtiesas ieskatā, “statistiskās vērtības” “taisnīgo cenu” veidā muitas dienests bez šaubām var izmantot, lai apstiprinātu pamatotas šaubas par deklarētās tirgus vērtības patiesumu, kopā ar citām pārbaudēm, ko veic muitas inspekcijas struktūras. Šajā sakarā jāievēro, ka šīs “statistiskās vērtības” Eiropas Savienība var izmantot, lai noteiktu dalībvalstu, kuras neveic efektīvas pārbaudes krāpšanas konstatācijai, “pašu resursu” ieguldījuma deficītu (spriedums, 2022. gada 8. marts, C-213/19, Komisija/Apvienotā Karaliste, ECLI:EU:C:2022:167).
- 27 Tomēr, tā kā minētajā Tiesas spriedumā (skat. konkrēti 412. punktu) ir atsauce arī uz dalībvalstu ekskluzīvo kompetenci noteikt muitas vērtību kā bāzi muitas nodokļu aprēķinam, atbilstoši secīgajām metodēm, kas paredzētas KMK (tagad SMK), un izmantojamā riska kritērija nesaistošo raksturu, iesniedzējtiesai ir pamatotas šaubas par to, ka šādas vidējās statistiskās vērtības (“robežvērtības”) var tikt kā tādas izmantotas preču muitas vērtības noteikšanai.
- 28 Turklāt rodas šaubas arī par to, ka šādu vērtību izmantošana var tikt konkrēti iekļauta Kopienas Muitas kodeksa 30. panta 2. punkta c) apakšpunktā minētajā alternatīvajā metodē, kas saskaņā ar Grieķijas muitas iestāžu praksi tika piemērota šajā gadījumā, neatkarīgi no fakta, ka arī minētajā metodē ir atsauce uz “identiskām” vai “līdzīgām” precēm. Turklāt nešķiet, ka laika intervāls, uz kuru attiecas konkrētās vērtības, ietilpst Regulas Nr. 2454/1993 152. panta 1. punkta b) apakšpunktā paredzētajās laika robežās.
- 29 Iesniedzējtiesas šaubas pastiprināja fakts, ka minēto vērtību ekskluzīva izmantošana nozīmē būtībā muitas vērtības noteikšanu uz minimālo cenu pamata, kas pēc definīcijas ir fiktīvas, pretrunā starptautiskajā tirdzniecībā prevalējošajai muitas vērtības noteikšanas filozofijai. Turklāt iesniedzējtiesa vēl arī šaubās par to, kā pareizi interpretēt un piemērot Eiropas tiesību normas par konkrēto ievadumu specifisko raksturu, kas ievesti, izmantojot KMK 81. pantā (kas kļuva par SMK 177. pantu) paredzēto vienkāršošanu, ko veido visu vienā deklarācijā iekļautu ar atšķirīgiem kodiem klasificētu preču deklarēšana ar vienu TARIC kodu, proti, to, kuram ir paredzēta visaugstākā ievadmuitas likme.
- 30 Ievērojot minētās šaubas par KMK un Regulas Nr. 2454/93 strīdīgo noteikumu interpretāciju un piemērošanu, kā arī ārkārtas nepieciešamību atrisināt minētos jautājumus par interpretāciju, tā kā tie tiek uzdoti lielā skaitā analogās lietās, ko

Grieķijas tiesas jau skata, iesniedzējtiesa lūdz atlikt savu galīgo sprieduma taisīšanu un uzdot Tiesai pirmos piecus prejudiciālos jautājumus.

- 31 Visbeidzot, ciktāl šī lieta attiecas (tikai) uz PVN apstrīdēšanu (jo Grieķijā ir ievestas preces no Turcijas, attiecībā uz kurām nav paredzēti muitas nodokļi) konkrēto preču galīgajam saņēmējam, iesniedzējtiesa – ievērojot, ka katra dalībvalsts nosaka personu vai personas, kuras ieceļ vai atzīst par šāda nodokļa parādniekiem, ar nosacījumu, ka valsts tiesību akti ir pietiekami skaidri un precīzi, un ievērojot tiesiskās drošības principu – šaubās, ka Likuma Nr. 2859/2000 un Likuma Nr. 2960/2001 noteikumi atbilst minētajam nosacījumam, un uzskata par nepieciešamu uzdot Tiesai sesto prejudiciālo jautājumu.

DARBBA VERSIJA